

1913 Het Wederlandsch Landbouwcongres op bezoek in het Hazegras

In het vakblad DE LANDMAN, van 8 juni 1912 wordt het relaas gegeven van het bezoek van een delegatie aan Knokke naar aanleiding van een landbouwcongres. Geniet van de tijdsgeest van toen...
Verslaggever L. Van Haverbeke

Op donderdag 12 juni aanstaande komen de leden van dit Congres, in uitstap naar Brugge en het omliggende. Eene afdeeling zal het belangrijk hofbouwgesticht "La Flandria" gaan bezoeken, dat tegenwoordig te Sysseele en te Brugge 35 Ha. beslaat, waarvan 10 Ha. onder glas.

's Namiddags bezoek der stad, en afreis naar Zeebrugge.

De derde afdeeling gaat per spoor naar Heyst, van daar per elektrische tram naar "Het Zoute" en vervolgens per rijtuig naar het Hazegras - bij Knocke.

Zij zal daar de drie hofsteden der Familie Lippens bezoeken (150 ha, groot, in klei-zandgrond, met 250 koppen vee), alsmede de landbouwtentoonstelling, - opzettelijk aldaar ingericht - waar al het puik van West-Vlaanderen's veestapel (peerden, hoornvee, zwijnen, geiten en schapen) bijeengebracht zal zijn. 's Middags wordt door mevrouw

Raymond Lippens.

de Gravin Douairière de Kerchove de Denterghem, Mevrouw de Douairière Lippens de Bethune, - de eigenaars dezer prachtige landbouwuitbatingen - den Congresleden een "Ragout" aangeboden. 's Namiddags zal deze afdeeling de twee eerstgemelden te Zeebrugge gaan vervolgen; van waar zij te zamen per Staatsmaalboot naar Terneuzen zullen afvaren. Daar, ontvangst door het Hollandsch Berek en de Samenwerkenden Suikerfabrieken van Sas van Gent. Om 9 ure 's avonds zullen de reizigers te Gent terug zijn.

EEN UITSTAP VAN HET LANDBOUWCONGRES

De besprekingen der afdeelingen waren gesloten en Donderdag 12 Juni 1913 had de eerste leerreis plaats. Drie verschillende bezoeken werden voor dezen zelfden dag ingericht, waaronder een naar de hofsteden van het "Hazegras" te Knocke, (iedereen in

onze streken kent het "Hazegras" en heeft er sedert lange jaren hooren van spreken en geweten dat men daar altijd betrachte op de spits te staan voor de toepassing der landbouwwetenschap.

Eerst werden deze eigendommen, voor 's eigenaars rekening in eenen blok beboerd en sedert ruim een achttal jaren, werden zijn in drij blokken gescheiden en aan drij boeren verpacht, die nu voor eigen rekening werken.

De congresleden, met eenige genoodigden kwamen per electriccken tram te Knocke aan en na den wenteltoer in het "Zoute" gedaan te hebben, werd alleman afgelost om plaats te nemen in rijtuigen, die gercecd stonden om de bezoekers naar de vermaarde hofsteden van het Hazegras te leiden.

Na eenige grillige dagen was het weder lui McGregor geworden en de zon lachte schitterend toe, zij wilde haar aandeel leveren in het verlustigen der gastvrijheid van de achtbare familie Lippens, bezitters der uitgestrekte eigendommen van het "Hazegras" en aangezien wij spreken van de

familie Lippens, laat ons eerst een woord van dankbetuiging uiten voor hun vriendelijk onthaal; van het begin tot het einde van het bezoek hebben zij zich ten dienste gesteld van eenieder om uitleg te verstrekken en het bezoek leerzaam te maken; dank zij dus voor hunne gulhertigheid.

Om een gedacht te geven van al hetgene wij dezen dag gezien en gehoord hebben zou geen enkel artikel kunnen instaan en wij zouden een reeks artikels moeten doen verschijnen, doch wij zullen ons voor heden alleenlijk bepalen met een kortbondig onverzicht.

Het "Zoute" is de naam die, sedert ouds, aan een gedeelte van Knocke toegekend wordt, het ligt ten oosten der dorpsplaats in de wijd uitgestrekte duinen verspreid.

Onder landbouwgebied levert het weinig belang op; want het bestaat meest uit dorre duinzand, met valleien en zandheuvelds en alleenlijk treft men hier en daar een schamel doch krakend net huizeken aan met een streepje land zoo groot als een laken. Het Zoute levert onder een ander oogpunt meer

Huisjes van het Oud Zoute.

Hoeve op het Hazegras.

belang. Kundige vakmannen hebben met nauwgezette kennis gebruik weten te maken van zijne breede, naakte duinen en zijne cigenaardige ligging; wegen zijn getrokken en aangename zomerverblijfplaatsen rijzen als uit het zand. Geenzins ware het vermetel te zeggen dat het Zoute een der geliefkoosde zomcroorden, der kust zal worden.

Van het Zoute vaarden wij af per rijtuig naar de hofsteden van het Hazegras, doel van het uitstapje. Niets aanstippenswaardig doet zich langs den weg opmerken; grint en steenweg leiden ons tot aan de bestemde plaats en langs den eenen kant heeft men uitgestrekte landerijen en weiden met hier en daar eene hofstede en langs den andere kant van den weg, in de verte, stijle en hooge duinen en als gezaaide huizekens.

De 3 hofsteden van het "Hazegras" liggen dicht bij een, en zijn door eenen steenweg doorgesneden; men treft er afzonderlijke huizingen en de schuur en stallingen zijn eenigzins geschied op het leest der gebouwen, die in het aanpalend gedeelte

van Zeeland aangetroffen worden; het is te zeggen dat onder een en zelfde dak verborgen ligt de schuur met peerd- en koeienstallen. Twee zulkdanige gebouwen zijn sedert korten tijd nieuwe gezet, zij zijn eenvoudig, kloek en sterk, doch vervullen geenzins al de regels der gezondheid en goede geschiktheid. Stippen wij in het voorbijgaan aan dat het peerdstal te nauw is en te weinig plaats achter de peerden laat, de schuurvloer is lang doch, ons inziens, nogal aanzienlijk te nauw, hooge zijn de poorten en het is voorzeker moeilijk met groote ladingen vruchten binnen te rijden.

Tal van stijlen en dweersbalken moeten het tassen der vruchten lastig maken en schuilplaatsen verzorgen voor ratten en muizen.

Het "Hazegras" was in feeste en de inrichters van het uitstapje wisten den vreemde bezoekers eenen aangename en leerzame les te verstrekken.

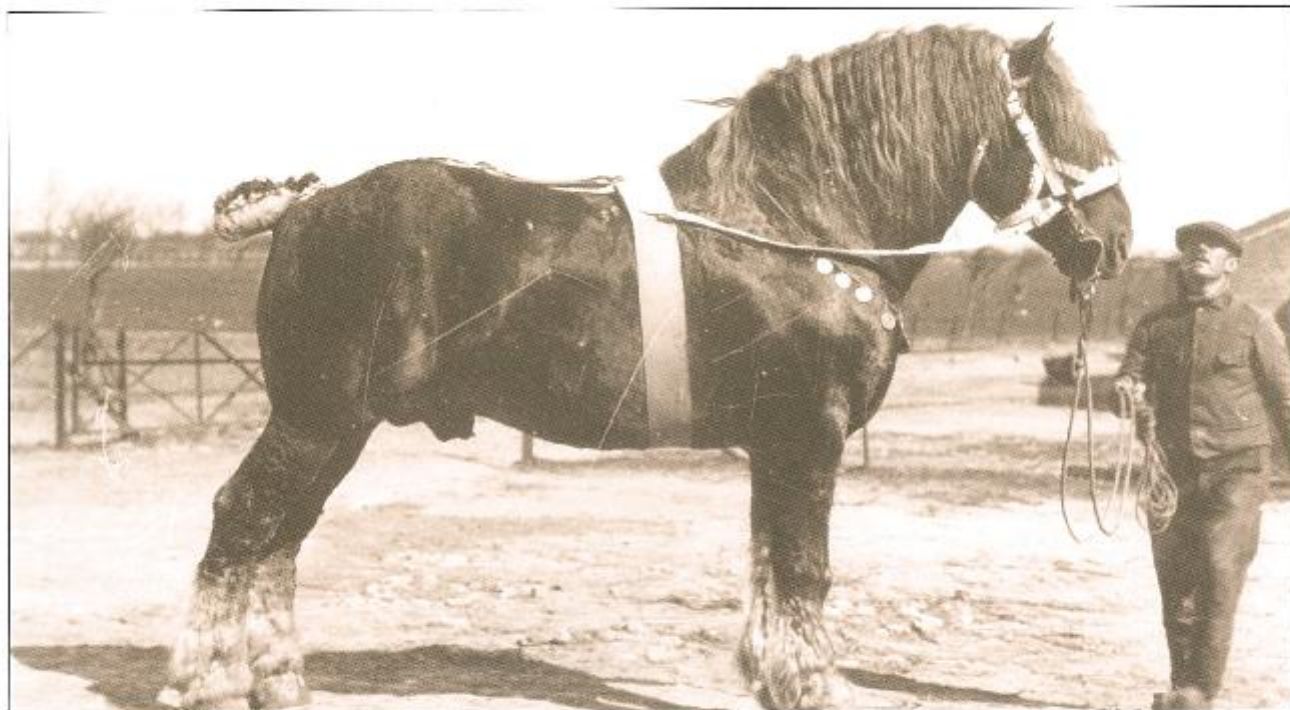
Zij hadden ter deze gelegenheid, om een gedacht te geven van het puike van onze

De kaas- en boterfabriek van het Hazegras bleef in werking tot 1904.

Koeien in de Koekse duivellakte rond de veuwisseling.

Knecht Alfons Dambrecht met de prijshengst "Avenir" op de hoeve "De Grote Stelle" van hengstenboer Casimir Dambrecht.

veestapel, menig geprimeerde peerden en koeibeesten verzameld, alles was per klas op eene uitgestrekte weide gerangschikt en de bezoekers konden de dieren met alle gemak in oogenschouw nemen, hunnen lichaamsbouw bestudeeren en zich een onuitwisbaar zinnebeeld in het geheugen prenten van de (v)oorbeelden onzer peerden- en hoornveerassen.

Schapeu en zwijns lagen daar insgelijks geperkt. Na al de peerden, op stap en draf, afzonderlijk getoond te hebben, was het uur van middag genaderd; de poorten der schuren werden wagenwijd opengezet en de menigte verdrong zich binnen om, rond wel opgedichte tafels, elk naar zijn beliefte keus te doen van de lekkere spijzen, die allicht den bezoekers honger stilden. De hongerigen werden gespijst en de dorstigen gelaafd en met blij gemoed ging men, altijd vergezeld van twee gastvrije heeren Lippens, de velden in.

Eindelijk kwam men aan den dijk van de laatste schorre die tegen de monding ligt van het eeuwenoude Zwijn of oude haven van

Damme en Brugge.

Dit uitgestrekt gedeelte, misschien 3 to 400 hectaren grootte, wordt nog soms door de zeewaters overspoeld, doch, gelegen op de scheiding van het Belgisch en Hollandsch grondgebied; waren deze ook gemakkelijk geheel droog te leggen en van alle overstromingen te vrijwaren; daartoe zou men, meest op het Hollandsch gedeelte, eenen dijk moeten maken, en de afsluiting ware geklonken.

Geheel die uitgestrekte vlakte is met gras, wat zeeplanten en welriekende kruiden overgroeid en wordt door de eigenaars verpacht voor het weiden der schapeu; zij zijn hetgene men noemt zout weiden of in het fransch prés salés, behebt met buitengewone hoedanigheden voor het voeden der schapeu.

Daarna greep de afreis plaats en welgemoed trok alleman naar de rijtuigen die in de gebuurte van moeder Siska de Congresleden afwachtten, om ze verder naar den electrieken tram in "Het Zoute" te voeren.